

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

МАТЕРІАЛИ

круглого столу до Дня юриста України

5 жовтня 2023 року

Біла Церква 2023

УДК 378-053:63:001:81:008:165(063)

Матеріали круглого столу до Дня юриста України (БНАУ, 05 жовтня 2023 р.). - Біла Церква, 2023. - 57 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Макарчук В.В., - к.юрид. наук, доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Відповідальний за випуск – **Макарчук В.В.** канд. юрид. наук.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані Круглого столу з нагоди Дня юриста (Біла Церква, 05 жовтня 2023 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

від злочинних та інших протиправних посягань. Звичайно, така діяльність є не лише відповідальною, оскільки юристи вирішують долі людей, але й складною, вадливою, потребує особливих вмінь, навичок.

Наразі перед Україною стоїть складне завдання – стати членом ЄС. Але значна роль у цьому самих громадян та громадянського суспільства. Перед ними нині стоять завдання боротьби з корупцією, яка гальмує євро інтеграційні перетворення. Корупційні прояви нерідкі й серед представників юридичної професії, що є недопустимим та значним недоліком. Тому питання розвитку своєї право свідомої особистості, утвердження принципів законності, справедливості та правопорядку – це завдання сучасних правовиків. Саме кваліфіковані юристи, які мають глибокі знання, професійну підготовку, високу правосвідомість, є відповідальними за розбудову держави. Вони здатні ефективно впливати на стан правопорядку та законності в державі.

В сучасному суспільстві юристи роблять великий внесок у розвиток національного законодавства, удосконалюють суспільні відносини, зміцнюють правопорядок шляхом участі у роботі правотворчих органах, громадських організаціях, надають правничу допомогу, розробляють проекти законів та інших актів. Тому від юристів вимагається бути відповідальним, розумним і чесним, здатним доводити справи до кінця, боротись за справедливість. Такі вимоги ставить перед Україною ЄС, і цей шлях на сьогодні є правильним. Правовики здатні до розбудови правової держави європейського зразка на побудови європейського суспільства.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 р.
2. Юридична деонтологія: Підручник / Ткаченко В.Д., Погребняк С.П., Лук'янов Д.В. та ін. / За ред. В.Д. Ткаченка. - Х.: Одиссей. - 2006.- 256 с.
3. Акти європейського права з питань регіональної політики та місцевого самоврядування / Заг. ред. А. Яценюка. К.: Парламентське вид-во, 2007. 608 С.

УДК 340

ЛИННИК Т.В., канд. юрид. наук,
доцент кафедри конституційного права та
теоретико-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

В тезах розглядаються концептуальні підходи до диференціації прав і свобод людини і громадянина.

Ключові слова: права людини, громадянські права, політичні права.

Одним з найбільш поширених підходів до класифікації прав і свобод у сучасній юридичній науці є їх розмежування на права і свободи людини і громадянина. Для реалізації поставленої мети необхідно з'ясувати зміст категорії “людина” та “громадянин”.

Інколи ці терміни вживаються як альтернативні, інколи як близькі за змістом. Тим не менш, між ними існують суттєві відмінності як у змісті, так і в обсязі. У зв'язку з цим, здійснення порівняльного аналізу прав і свобод людини та громадянина у Федеративній Республіці Німеччина, яка є членом Європейського Союзу (далі – ЄС), та в Україні, яка визначила вступ до нього як головний вектор зовнішньополітичного розвитку, є доречним та актуальним завданням.

Як зазначає В.П. Шаповал, дуалізм особистих та політичних прав і свобод як прав людини і громадянина має важливе загальнополітичне і конституційне значення. На основі аналізу розмежування цих прав і свобод та з урахуванням практики їх реалізації можна зробити висновки щодо характеру співвідношення суспільства і держави у конкретній країні, природи існуючого тут політичного режиму [1, С.113].

У найбільш широкому розумінні людина – жива, наділена інтелектом істота, суб'єкт суспільно-історичної діяльності і культури [2]. Синонімами поняття “людина” є особа, особистість, індивід, поняття що підкреслюють певні соціально-культурні особливості та природні здібності особи. Тоді як громадянин – це житель певної території держави або країни. Громадяни в кожній країні становлять найчисленнішу категорію населення та наділені правами і свободами в найбільш широкому обсязі. Ця приналежність є юридично закріпленою. Ми погоджуємося з думкою українських науковців В.М. Бесчастного, О.В. Філонова, В.М. Субботіна, С.М. Пашкова, що права людини впливають з самої природи людини, тоді як права громадян визначаються фактом громадянства [3, С.72].

Аналіз вітчизняної юридичної літератури засвідчує, що під правами людини найчастіше розуміють особисті права людини, які визначають як громадянські [4, С.95-97]. Таким чином, можемо констатувати, що в українській юридичній літературі громадянські права визначаються як особисті

(або людські), тобто такі, що поширюються на всіх людей, незалежно від національності, мови, статі, походження, конституційно-правового статусу тощо.

У Конституції ФРН права людини можна визначити за такими термінами, як “кожен”, “всі люди”, “ніхто” [5, С.22]. Центральною категорією у доктрині прав людини у ФРН є гідність як безумовне визнання кожної особистості носієм рівної свободи, використання якої повинно бути дозволено незалежно від волі інших людей. У такому розумінні, права людини не створені державними нормами, а мають бути визнані ними лише як щось існуюче. Перелік загальнолюдських прав у Німеччині є подібним до вітчизняних: право на свободу дій, на життя, на фізичну недоторканність, на вільний розвиток особи тощо [6].

У німецьких джерелах громадянські права визначаються як права, які належить громадянину або члену громади і стосуються відносин між державою та громадянином (народом) [7].

У Федеративній Республіці Німеччина громадянські права містяться в Основному Законі. Разом з правами людини вони утворюють систему основоположних прав. Однак, слід зазначити, що не всі права слід розглядати як громадянські права, а лише ті, які належать німцям. Згідно з ст. 20 Основного Закону джерелом державної влади є народ, а до (німецького) народу відносяться всі ті, хто має німецьке громадянство (ст. 116) [6]. Тому у ФРН громадянські права в Німеччині також називають “правами німців”.

Таким чином, формулювання прав і свобод іноземців в Україні фактично є ідентичним з визначеними правами іноземців в Німеччині. Хоча деякі відмінності все ж таки виявляються при їх більш глибокому аналізі.

У найбільш загальному розумінні права людини слід розуміти як права, що належать кожній людині незалежно від її положення (статусу) в державі, суспільстві, сім’ї, професії, від релігійних, світоглядних поглядів та культурних цінностей. Тобто, права людини належать кожній людині в силу того факту, що вона народжена людиною. Інші характеристики, такі як колір шкіри, стать, мова, політичні чи інші ідеологічні переконання, національне чи соціальне походження не можуть вплинути на чинність прав людини, пов’язаних із людським існуванням. Права людини є природними та невідчужуваними.

Список використаних джерел

1. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн: підручник. Київ: Арттек, 2002. 264 с., С.113

2. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К.: Вид-во "Юрид. думка", 2012. - 1020 с.
3. Конституційне право зарубіжних країн: навч. посібник / за ред. В.М. Бесчасного. Київ: Знання, 2008. 467 с. С.72
4. Конституційне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. В.П. Колісника та Ю.Г. Барабаша. Харків: Право, 2008. 416 с. С.95-97
5. Schmidt R. Grundrechte sowie die grundzuge der Verfassungsbeschwerde/Grasberg bei Bremen 2015, 430 s. С.22
6. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland. URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/gg/GG.pdf> (дата звернення 18.06.2019).
7. Bürgerrechte im GG. URL: <https://www.juraforum.de/lexikon/buergerrecht> (дата звернення 24.09.2019).

УДК 340

ДМИТРЕНКО М.О., здобувач вищої освіти,

КУДРЯ А.В., магістр права,

Апарат Верховної Ради України

Науковий керівник – **ЛИННИК Т.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА: ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

У тезах розглядається нормативно-правове регулювання конституційної скарги та її окремі статистичні показники.

Ключові слова: Конституція України, Закон України «Про Конституційний Суд України», конституційна скарга.

Вступ. У 2016 році змінами до Конституції України було запроваджено інститут конституційної скарги. Ці зміни доповнили класичне коло суб'єктів, які можуть звернутися до Конституційного Суду України (далі – КСУ) з клопотанням щодо перевірки закону на конституційність юридичними та фізичними особами, а також визначили їм підстави для такого звернення. Тому актуально дослідити нормативно-правове регулювання конституційної скарги та її окремі статистичні показники.

ЗМІСТ

Бровко Н. І. Підвищення рівня довіри до судової влади як основний напрям реформування судової системи в контексті розбудови України та євроінтеграції.....	3
Сімакова С. І. Здатність застосовувати знання з кримінально-процесуального права юристами у практичній діяльності.....	5
Малишко І. В. Міжнародна практика застосування інституту медіації.....	8
Бойко І. О. Роль нотаріусів у розбудові держави в умовах євроінтеграції.....	10
Сморода П. О. Запровадження платних камер у СІЗО як етап євроінтеграції України.....	12
Ярмолюк М. С. Роль адвокатів у розбудові держави в умовах євроінтеграції.....	14
Макарчук В. В. Роль юристів у реформуванні сектору національної безпеки і оборони як складової євроінтеграції України.....	16
Мельник Л. М. Ідеї української державності Андрія Шептицького у формуванні світоглядно-патріотичної та державницької позиції юристів.....	19
Шевченко Д. М. Культура-як консолідуючий чинник державотворення України.....	21
Сокиринська О. А. Поняття колективного покарання у міжнародному гуманітарному праві.....	24
Любченко О. О. Роль судової системи в розбудові української держави в умовах євроінтеграції.....	25
Міщенко Я. О. Роль і значення юристів в розбудові української держави в умовах євроінтеграції.....	27
Бастюченко Д. Є. Роль юристів в розбудові української держави європейського зразка.....	29
Линник Т. В. Концептуальні підходи до диференціації прав і свобод людини і громадянина.....	30
Дмитренко М. О., Кудря А. В. Конституційна скарга: досвід впровадження та проблемні питання.....	33
Ломакіна І. Ю. Проблема реалізації права на працю молоді під час воєнного стану в Україні.....	39
Терещук М. М. Корпоративна юриспруденція: умови євроінтеграції та роль юристів в цьому процесі.....	42
Пашенко В. В. Міжнародне співробітництво та дипломатія: аспекти співпраці з міжнародними партнерами та важливість дипломатичних зусиль у контексті євроінтеграції.....	44